

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

25 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători –Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Petru Moraru, Nadejda Toma

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Pasat Liliana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 aprilie 2014, în cauza penală în privința lui

Plugaru Marcel Ion,

născut la 27 octombrie 1979, originar și domiciliat în s. Terebna, r-ul Edineț,

și

Tarnovschi Octavian Ion,

născut la 10 martie 1994, originar din s. Onești, r-ul Edineț, domiciliat în or. Edineț, str. Energeticienilor, nr.3.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 12 iunie 2013 - pînă la 30 septembrie 2013; (instanța de fond);

2. de la 24 octombrie 2013 - pînă la 25 aprilie 2014; (instanța de apel);

3. de la 28 iulie 2014 - pînă la 25 noiembrie 2014 (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art.431 alin..(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț din 30 septembrie 2013, pronunțată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, au fost condamnați:

- Plugaru Marcel în baza art. 188 alin.(2) lit. b),d),e)f) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- Tarnovschi Octavian, în baza art. 188 alin.(2) lit. b),d),e),f) Cod penal, la 5 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii aplicate lui Tarnovschi Octavian a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

S-a dispus încasarea din contul inculpaților în mod solidar în beneficiul părții vătămate Burlac Alexei prejudiciul material și moral în sumă de 61 070 lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Plugaru Marcel și Tarnovschi Octavian la data de 14 mai 2013, aproximativ la ora 03⁴⁰, fiind instigați de către o persoană în privința căreia la faza de urmărire penală materialele au fost disjungate într-o procedură separată, s-au deplasat cu automobilul de model „Ford Connect Tranzit” cu nr/î ED BH 543 în s. Viișoara, r-nul Edineț, unde au pătruns în locuința cet. Burlac Alexei și l-au atacat, aplicându-i multiple lovituri peste tot corpul, amenințându-l cu un cuțit de bucătărie cu moartea și cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei, ulterior au sustras de la partea vătămată mai multe bunuri materiale în sumă totală de 31 883,68, cauzându-i acestuia o daună materială considerabilă. În rezultatul acțiunilor violente ale inculpaților lui Burlac A. i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico – legală nr. 107-D din 16.05.2013, *vătămări corporale ușoare*.

3. Sentința în cauză a fost contestată cu apel de către:

- inculpatul Plugaru Marcel, care a solicitat casarea parțială a sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care pedeapsa aplicată în privința sa să fie suspendată condiționat pe un termen de probă, argumentînd că instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului nu a ținut cont de circumstanțele atenuante stabilite în speță și anume: recunoașterea deplină a vinovăției, căința sinceră, prezența copiilor minori la întreținere, contribuția activă la descoperirea infracțiunii;

- partea vătămată Burlac Alexei, care a solicitat casarea sentinței, și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Tarnovschi O. să fie condamnat la 10 ani închisoare, iar Plugaru M. la pedeapsa închisorii pe un termen de 6 ani.

În motivarea apelului partea vătămată a invocat următoarele:

- acțiunile inculpaților au fost greșit calificate de către organul de urmărire penală și instanța de fond în baza art. 188 alin. (2) Cod penal, considerînd că în acțiunile lui Plugaru M. și Tarnovschi O. sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 188 alin. (3) și art. 189 alin. (3) Cod penal;

- instanța ierarhic inferioară nu a avut nici un temei pentru a examina cauza în baza art. 364¹ Cod penal, din motiv că inculpații au recunoscut vina urmărind doar scopul să li se aplice pedeapsa sub limita prevăzută de lege;

Consideră că la stabilirea pedepsei instanța de fond incorect a aplicat prevederile art. 75 și 90 Cod penal, fără a ține cont de gravitatea infracțiunii și de

rolul care l-a avut fiecare inculpat în parte la săvârșirea ei.

4. La 27 februarie 2014, partea vătămată a înaintat o cerere prin care și-a retras apelul declarat împotriva sentinței Judecătoriei Edineț din 30 septembrie 2009, în privința inculpatului Plugaru Marcel, solicitând încetarea procedurii judecării apelului în această parte și continuarea procedurii de apel în privința inculpatului Tarnovschi Octavian. (f.d.17, vol. III).

5. Colegiul penal al Curții de Apel Bălți prin încheierea din 25 aprilie 2014, a dispus admiterea cererii și încetarea procedurii de apel după apelul declarat de partea vătămată Burlac Alexei în privința inculpatului Plugaru Marcel.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 aprilie 2014, apelul părții vătămate a fost respins ca nefondat și admis apelul declarat de inculpatul Plugaru Marcel, casată parțial sentința contestată în partea stabilirii pedepsei, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Plugaru Marcel a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b),d),e),f) Cod penal, la 5 ani închisoare, iar conform art. 90 Cod penal, pedeapsa închisorii, a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 ani

În rest, sentința a fost menținută.

7. În decizia adoptată instanța de apel a relevat că argumentele părții vătămate referitor la faptul că Tarnovschi O. nu și-a recunoscut vinovăția urmează a fi respinse deoarece, anume cererea de examinarea a cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, depusă de inculpat în mod benevol și acceptată de instanță denotă faptul că ultimul și-a recunoscut în totalitate vinovăția în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Totodată, Colegiul penal a reținut corectitudinea concluziei instanței de fond referitor la faptul că nu este rațional ca inculpatul Tarnovschi O. să execute pedeapsa cu închisoare stabilită, corect dispunând suspendarea condiționată a executării acesteia, ținând cont de persoana inculpatului, care este de o vîrstă tînă, anterior nu a fost condamnat.

Curtea de Apel a respins ca fiind neîntemeiate argumentele părții vătămate referitor la reîncadrarea acțiunilor inculpaților în baza art. 188 alin. (3) lit. d) și art. 189 alin. (3) Cod penal, argumentînd că instanța de fond corect a condamnat persoanele în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu ținînd cont de prevederile art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală.

La fel, instanța de apel a conchis că apelul inculpatului Plugaru M. urmează a fi admis, argumenîndu-și soluția prin faptul că la aplicarea pedepsei lui Plugaru M. instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61 și

75 Cod penal, în speță fiind stabilite un șir de circumstanțe atenuante și anume: căința sinceră, recunoașterea vinovăției, contribuția activă la descoperirea infracțiunii.

În consecință Colegiul penal a conchis că ținând cont de personalitatea inculpatului Plugaru M. reeducarea și corectarea acestuia este posibilă fără privarea ultimului de libertate, invocând totodată că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa stabilită, în speță fiind posibilă dispunerea suspendării executării condiționate a acesteia.

8. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar acuzatorul de stat, care invocând temeiurile de drept prevăzute la art. 427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, solicită, casarea deciziei contestate și menținerea sentinței instanței de fond în privința lui Plugaru M, precum și excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, din sentința Judecătorei Edineț din 30 septembrie 2013, în partea stabilirii pedepsei lui Tarnovschi Octavian.

În argumentarea soluției solicitate recurentul a invocat că instanța de apel neîntemeiat a aplicat în privința lui Plugaru M. prevederile art. 90 Cod penal, iar faptul că inculpatul și-a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, precum și a recuperat parțial prejudiciul cauzat părții vătămate, în opinia recurentului nu sunt suficiente pentru stabilirea pedepsei cu dispunerea suspendării condiționate a acesteia.

La fel, consideră că pedeapsa stabilită de instanța de fond și menținută de instanța de apel în privința lui Tarnovschi O. este contrară principiilor de individualizare a pedepselor, nefiind luate în considerație toate circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunii, precum și faptul că Tarnovschi O. în egală măsură cu Plugaru M. a participat la săvârșirea infracțiunii de tâlhărie.

Totodată, recurentul a menționat că instanța de apel nu a ținut cont nici de faptul că în privința lui Plugaru M. pe parcursul ultimilor 4 ani au fost intentate mai multe cauze penale, care deși au fost încetate în legătură cu împăcarea părților, denotă faptul că acesta nu a făcut concluziile necesare, continuând să comită noi infracțiuni, iar cel din urmă „s-a căit sincer” numai pentru a primi o pedeapsă mai blândă.

9. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, partea vătămată a depus referință privind opinia sa asupra recursului, solicitând admiterea acestuia în partea ce ține de stabilirea unei pedepse mai aspre față de Tarnovschi O., și respingerea recursului în partea numirii pedepsei cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal în privința lui Plugaru M.

10.1. Referință a depus și avocatul Cimil D. în numele inculpatului Plugaru M., privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând respingerea acestuia, deoarece argumentele invocate de recurent sunt neîntemeiate, iar pedeapsa stabilită lui Plugaru M. este echitabilă, aplicată cu respectarea prevederilor art. 75 Cod penal.

11. Judecând recursul ordinar declarat și verificând argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Drept temei pentru recursul ordinar procurorul a invocat prevederile art. 427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală – că hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Totodată, Colegiul reține că, autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților, și critică hotărîrea instanței de apel numai referitor la stabilirea pedepsei cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, în privința lui Plugaru Marcel și menținerea concluziei primei instanțe în partea stabilirii pedepsei lui Tarnovschi Octavian, considerînd că instanța de apel a aplicat pedeapsa individualizată lui Plugaru M. contrar prevederilor legale.

Analizînd textul recursului declarat, Colegiul penal conchide că solicitările acuzatorului de stat privind excluderea prevederilor art. 90 Cod penal din sentința Judecătoreiei Edineț din 30 septembrie 2013, în partea stabilirii pedepsei lui Tarnovschi Octavian, urmează a fi respinse din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art.401 nu au utilizat calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac. Procurorul care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia prin care a fost admis apelul declarat de partea apărării.

Potrivit acestei norme, rezultă că pentru a ataca cu recurs ordinar o hotărîre judecătorească, acuzatorul urma să utilizeze anterior calea ordinară de atac, or din decizia Curții de Apel rezultă că aceasta a menținut sentința instanței de fond în privința lui Tarnovschi O.

Prin urmare, se constată că acuzatorul de stat nu a utilizat calea ordinară de atac –apelul și nu are temei legal de a depune recursul ordinar în privința lui Tarnovschi O.

Examinînd în continuare textul recursului declarat Colegiul penal conchide că, acesta este întemeiat și urmează a fi admis în partea ce ține de critica adusă de acuzatorul de stat referitor la netemeinicia concluziei instanței de apel privind suspendarea executării pedepsei stabilite lui Plugaru Marcel pe un termen de probă de 4 ani.

În continuare Colegiul lărgit relevă că, instanța de fond la capitolul stabilirii pedepsei lui Plugaru Marcel a luat în considerație gravitatea și pericolul social al infracțiunii comise, faptul că inculpatul la locul de trai se caracterizează pozitiv, vina în comiterea infracțiunii a recunoscut-o, s-a căit sincer de cele comise, lipsa condamnărilor anterioare, dar și faptul că în decursul ultimilor patru ani acesta a săvîrșit trei infracțiuni, fiind eliberat de răspundere penală grație împăcării cu părțile vătămate. Ca rezultat instanța a concluzionat că ținînd cont de personalitatea inculpatului și de toate circumstanțele cauzei, corijarea și reeducarea lui Plugaru Marcel este posibilă doar în condițiile privării lui de libertate. Totodată, prezența circumstanței – *recunoașterea vinovăției*, a permis în mod just instanței de fond să examineze cauza în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, (procedură simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală) prin urmare, Plugaru M. recunoscînd integral săvîrșirea faptei indicate în rechizitoriu (condiție obligatorie pentru examinarea cauzei în procedură simplificată) a beneficiat de reducerea cu 1/3 a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, fiindu-i stabilită o pedeapsă mai blîndă decît cea prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat.

Astfel, Colegiul constată că instanța de fond întemeiat a conchis de a aplica față de inculpat, prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și a-i stabili pedeapsa sub formă de închisoare sub limita minimă a sancțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. b),d),e),f) Cod penal, pe un termen de 5 ani.

În continuare, Curtea de Apel pentru a pronunța decizia, a menționat că la stabilirea pedepsei inculpatului Plugaru M. instanța nu a ținut cont de prevederile art. 61 și 75 Cod penal, deoarece în speță au fost stabilite circumstanțe atenuante care esențial micșorează răspunderea penală a inculpatului și anume că, Plugaru M. se caracterizează pozitiv, este invalid de gr. III, contribuția activă a acestuia la descoperirea infracțiunii, căința sinceră, recunoașterea vinovăției, ceea ce a dus la aplicarea art. 90 Cod penal.

Astfel, Colegiul remarcă faptul că, în prezența acelorași circumstanțe (recunoașterea vinovăției, căința sinceră) instanța de apel în comparație cu

instanța de fond, a aplicat și prevederile art. 90 Cod penal, suspendând condiționat executarea pedepsei cu închisoare pe un termen de probă.

La baza acestei concluzii Curtea de Apel a pus prezența în cazul supus judecării a circumstanței – *recunoașterea vinovăției*.

La acest capitol, Colegiul consideră necesar de specificat că, în art. 90 Cod penal sînt prevăzute condițiile pentru acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei, și anume se prevede că instanța de judecată, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana vinovatului și considerînd necesar poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd numaidecît în hotărîre motivele condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.

Raportînd cele menționate la cazul supus judecării Colegiul evidențiază faptul că, circumstanța – *recunoașterea vinovăției*, a stat deja la baza examinării cauzei în procedura simplificată, Plugaru M. beneficiind de reducerea cu 1/3 a limitelor de pedeapsă, iar instanța de apel la baza concluziei privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal a pus aceeași circumstanță – *recunoașterea faptelor indicate în rechizitoriu*.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal reține că, Plugaru M. recunoscîndu-și fapta în baza probelor administrate la faza de urmărire penală a beneficiat de reducerea cu 1/3 din limitele de pedeapsă, prin urmare, aceeași circumstanță nu mai poate fi reținută la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, deoarece reiese că aceleași situații de drept i se acordă o dublă valență juridică.

La acest capitol, Colegiul penal lărgit ține să menționeze și faptul că instanța de apel la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința lui Plugaru Marcel nu a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii comise, care este o infracțiune gravă, de motivul comiterii acesteia, precum și de persoana lui Plugaru M., care anterior în decursul ultimilor 4 ani a săvîrșit trei infracțiuni, fiind eliberat de răspundere penală grație împăcării cu părțile vătămate (f.d.123, 129 vol. I).

Generalizînd cele expuse mai sus, instanța de recurs conchide, că pedeapsa stabilită lui Plugaru Marcel de instanța de fond este una echitabilă faptei comise și consecințelor survenite, care își va atinge scopul și va duce la restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni, atît de către inculpat cît și de alte persoane, motiv pentru care instanța de recurs concluzionează asupra necesității casării deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței.

Astfel, Colegiul conchide că eroarea comisă de instanța de apel prevăzută de pct. 6 alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, urmează a fi corectată avînd în vedere că apelul greșit a fost admis, prin casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței primei instanțe în privința lui *Plugaru Marcel*.

12. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Pasat Liliana, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 aprilie 2014, în cauza penală în privința lui *Plugaru Marcel Ion și Tarnovschi Octavian Ion*, cu menținerea sentinței Judecătoriei Edineț din 30 septembrie 2013, prin care au fost condamnați:

- *Plugaru Marcel* în baza art. 188 alin.(2) lit. b),d),e),f) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;
- *Tarnovschi Octavian*, în baza art. 188 alin.(2) lit. b),d),e),f) Cod penal, la 5 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii aplicate lui *Tarnovschi Octavian* a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

A fost admisă integral acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, fiind încasat de la inculpați în mod solidar în beneficiul lui *Burlac Alexei*, prejudiciul material și moral în sumă de 61 070 lei.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 09 decembrie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Petru Moraru

Nadejda Toma